

Kommunstyrelsen

Handläggare	Sebastian Svensson	Landsbygds- och
Direkttelefon	+46722046789	infrastrukturdepartementet
E-post	sebastian.c.svensson@trollhattan.se	
Datum	2026-01-19	
Diarienummer	KS 2025/1137	

Remissvar över betänkandet En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98)

Trollhättans stad har tagit emot remiss om *En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98)*. Den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) i Trollhättans stad har deltagit i beredningen av detta yttrande.

Utredningens förslag innebär bland annat att kommunala lantmäterimyndighetens (KLM) verksamhet begränsas och det ställs högre krav på KLM:s oberoende till kommunen. Detta kan leda till att flera KLM, däribland KLM Trollhättan inte längre kan finnas kvar.

Trollhättans stad lämnar följande synpunkter:

Generella synpunkter

De förslag som utredningen presenterar strider i stora delar mot sitt syfte och kommer resultera i en helt motsatt effekt med negativa konsekvenser på samhällsbyggnadsprocessen. Fastighetsbildningen kan inte ses som en separat företeelse utan måste ses som en del i större sammanhang. Denna konsekvensbeskrivning framgår inte från utredningen. Fastighetsbildning är ett viktigt strategiskt verktyg för såväl samhällsutveckling som för den enskildes äganderätt. En välfungerande fastighetsbildning minskar ledtider i planprocesser och skapar både juridiska och fysiska förutsättningar för ett effektivt samhällsbyggande. Att ha ett kommunalt lantmäterikontor värdesätter vi högt.

Trollhättans stads sammanlagda bedömning av de olika förslag som utredningen presenterar kommer med säkerhet leda till att KLM slutar att existera och fastighetsbildning återgå till statliga lantmäterimyndigheten.

Att separera KLM från kommunens övriga lokaler och personal kommer betydligt försämra samarbetet med övriga enheter knutna till

samhällsbyggnadsprocessen. Att KLM är en egen och oberoende organisation har aldrig varit otydligt och har heller aldrig haft problem att behålla sitt oberoende mot kommunen och det finns inget som tyder på att det kommer att ändras över tid. Lagförslagsändringen till 2 § p.3 i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet kan även tolkas som om att KLM även ska vara ekonomisk oberoende av kommunen vilket skulle innebära en betydligt högre kostnad för KLM och slutligen för KLM:s kunder. Detta är inte ekonomiskt hållbart och i förlängningen inte försvarbart.

Trollhättans stad:

- **tillstyrker** förslaget om att i Lantmäteriets instruktion införa 5 a § som ny bestämmelse, där statens övergripande ansvar tydliggörs samt att samma handläggningssystem ska användas av alla lantmäterimyndigheter, men hur finansiering för detta ska fördelas mellan myndigheterna behöver utredas och förtydligas.
- **tillstyrker** den föreslagna förändringen i 4 kap. 7 a § fastighetsbildningslagen i den del bestämmelsen reglerar ett tydligt kostnadsansvar för sakägare som begär statlig handläggning i uppenbart otillbörligt syfte.
- **avstyrker** den föreslagna utformningen av 2 § KLM-lagen, eftersom ändringarna i punkterna 2–5 innebär en betydande skärpning av nuvarande lagstiftning och riskerar att begränsa möjligheterna att inrätta och långsiktigt upprätthålla kommunala lantmäterimyndigheter
- **avstyrker** införandet av ett nytt andra stycke i 4 kap. 7 § fastighetsbildningslagen som innebär att förrättningar där statlig myndighet eller statligt helägt bolag är sökande ska handläggas av den statliga lantmäterimyndigheten, då detta minskar kommunala lantmäterimyndigheters ärendemängd och därmed försvårar upprätthållandet av kompetens, ekonomisk bärkraft och en sammanhållen koppling mellan planering, exploatering och fastighetsbildning i kommunen.

Sammanfattning

Enligt riksdagsförvaltningens rapport 2025/26:RFR2 (avsnitt 3.5.4 och 3.5.5) tabell 3.4 så framgår det tydligt att kommuner upplever att samtliga KLM bättre lever upp till sina åtaganden och samarbetar bättre. Konsekvenserna är övergripande negativa. Det kommer bli svårt om inte omöjligt

att bilda nya KLM samt inte heller ge möjlighet till samtliga KLM att samverka med andra kommuner. Utredningens förslag innebär också att samhällsbyggnadsprocessen kommer att ta längre tid och blir dyrare.

Trollhättans stad ser ett stort mervärde i att ha ett kommunalt lantmäteri som en viktigt i resurs i flera av samhällsbyggnadsprocessens olika skeden. Det innefattar planprocessen, exploateringar och andra fastighetsrättsliga ärenden som är viktiga för stadens fortsatta utveckling och förbättring.

Slutligen innebär utredningens förslag att nuvarande KLM kommuner kommer ha mycket svårt att upprätthålla sin verksamhet pga att begränsningar i ärendetyper som kan handläggas, separation från kommunens övriga delar och ingen myndighetsservice till kommunens invånare. En välfungerande fastighetsbildning minskar ledtider i planprocesser och skapar förutsättningar för ett effektivt samhällsbyggande. Att ha ett kommunalt lantmäterikontor värdesätter vi högt.

Peter Eriksson
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Bengtsson
Stadsdirektör

Remiss av betänkandet En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten

Sammanfattning

Utredningen i remissen syftar till att införa lagändringar för att förbättra organiseringen för fastighetsbildningsverksamheten. Förslagen berör framför allt de kommunala lantmäterimyndigheterna (KLM).

Utredningens förslag innebär bland annat att KLM:s verksamhet begränsas och det ställs högre krav på KLM:s oberoende till kommunen. Detta kan leda till att flera KLM, däribland KLM Trollhättan inte längre kan finnas kvar.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Samordningsutskottet 2026-02-02 (§ 9)

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelsens förvaltning, daterad 2026-01-19

Förslag till yttrande, daterat 2026-01-19 En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten

Betänkande - En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98)

Yrkanden

Ordföranden yrkar enligt Samordningsutskottets förslag att:

Kommunstyrelsen beslutar att anta yttrande "Remissvar över betänkandet En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98)".

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta yttrande "Remissvar över betänkandet En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98)".

Beslutet skickas till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Samhällsbyggnadsnämnden